

FERHENGOK

<u>Kurmançî</u>	<u>Gotinêñ hevmane</u>	<u>Kirmancî / Dimilkî</u>	<u>Soranî</u>
baçermok	<i>baçermik, balçermek, balçimk, barçemik, çekçekûle, cil, cilê cilê, cilî, cilî, dûvmesas, perçemok, perçîmek, pîrcemek, şevrevînk, şevşevik, şevşevok, silika şevê</i>	şevşevik, şevşevok	şemşemekore
baldan	<i>konsentrasyon</i>	konsantrasyon	serinc
balîfê mîr	<i>balîfê maran, êskargo, hêlkeyî (.....), pelisank, qalqalok, qepûşk, (.....)</i>	şeytanok <i>korbilîyes, guvelik</i>	qalqalok
başûke	<i>baleban, başîk, başok, bazik, mique-sok</i>	arpejik	başûke
baz	<i>balaban, baleban, bazî, eloh, şabaz, şahbaz, şahîn</i>	baz/e	baz
beq	<i>aqroq, baq, boq, , buk, buq</i>	beq <i>qirîncele</i>	boq
beran	<i>şek</i>	beran <i>vosn</i>	beran
beraz	<i>baraz, bore, dengî, xinzîr, xiznîr</i>	xoz/e <i>kesegan /e,xenzîr /e</i>	beraz
berx	<i>berdîl, berix, berxik,</i>	verek /e <i>kavir/e</i>	berx
bilbil	<i>endelî, şevxûnk, tûteber</i>	bilbil /e <i>bulbul /e</i>	şalûr, şalil
bizin	<i>gûskêza</i>	bize	bizin
canberî	<i>keçî derya, kêvcaloşk, qirjal</i>	karîdes	-----
canî	<i>cehnî, cenû, ciwanî, conî, cuwan, cuwanî</i>	cana /e	ciwanû
cehşik	<i>cehişk, kurik, kurî, kurîn, sîpe, sîpik</i>	kurî /ye <i>cehşik /e, sîpa /e</i>	caşik
cewrik	<i>bûcî, cewrîk, cêwrik, çêjik, dihêlk, fênik, guçîle, kudik, kudî, kûdik, têjik, tol, tole, tûle, tûtik</i>	kirta /e <i>cewrik /e, kudik</i>	gucîle, tûtik
çalak	<i>bizav, faal</i>	çalak	hoşmend, wirye, zirîng
çeqel	<i>çeqal, çexel, şeqal, torî, torîk, turî, tûrg, wawîk</i>	çeqel /e	çeqel
çêlek	<i>çêl, manga, mange</i>	manga	çêl
çêlik	<i>cûcelok, cûcik, çêçik, çîçelok, çîçik, çûçik,</i>	leyîr /e <i>leyrek /e</i>	çêl
çûçik	<i>balinde, beytik, civîk, ciwîk, çîçik, çûk, firînda, perînde, quncîsk, sevanok, şivandîlke, terewil, teyr, têr</i>	mîlçik /e <i>çûçik /e, teyr /e</i>	balinde, mel

<u>Kurmançî</u>	<u>Gotinêñ hevmane</u>	<u>Kirmancî / Dimilkî</u>	<u>Soranî</u>
daring	<i>ambûrîn, bûjen, çinyat, hacet, haşîya, malzeme, materiyal</i>	hacet	amraz, keriste
delfîn	<i>berazî derya, dêlîn, dilfîn, hûtik, yonîs, xinzirê behrê</i>	delfîn	delfîn
dersdar	<i>fêrkar, hîndar, mamoste, pedagog</i>	mûsnedar malim	mamoste
dibistan	<i>dersxane, fêrgeh, hîngeh, mekteb, xwendegeh, zanişgeh</i>	musnexane mekteb	dibistan
dîk	<i>dîkel, keleba, kelebab, keleşêr, şêrik</i>	dîk heke	kelebab, keleşêr
dûpişk	<i>dîpişk, dumarekol, dupişk, dupuçik, eqreb, tupişk</i>	dîmîpiştik /e	dûpişk
elok	<i>alok, coqcoq, cûrcûr, elo, kûrkurê (bûqelemûnê) mê, mirîsha şamê, şamî, qelemon, qilît</i>	kerga misrî, dîkê misrî, qulî, pîpî, qaze, culixe, elok, elelo,	elîşîş, qelemûn
fêrdar	<i>dersdar, hîndar, mamoste, pedagog</i>	mûsnedar malim	mamoste
fêrgeh	<i>dersxane, dibistan, hîngeh, mekteb, xwendegeh, zanişgeh</i>	musnexane mekteb	dibistan
fil	<i>devlok</i>	fil	fil
ga	<i>nêraga</i>	ga	ga
gakovî	<i>gakûf, gakûvî</i>	gakovî	gaçêwî
gamêş	<i>camûs, kelgamêş</i>	gamêş	gamêş
gencîne	<i>xezîne, xezne</i>	xezîna xezna	gencîne
gengazî	<i>desthatî, îmkan, mecal, rêdan</i>	îmkan mecal	îmkan
gêrik	<i>gêle, gêre, gîrik, mérû, mîro, mojle, moristang, morî, mûr, mûrî</i>	morcela miloçike	mérûle
golik	<i>gulk, mozik, paronek</i>	mozik /e golik /e	golik
gur	<i>gurg, verg</i>	verg ganawir, cinawir	gurg
hechecik	<i>çoleke, dîlmiqesk, dûmeqesk, dûvmexesk, hecheçoq, hecîreşk, hedhedik, peresêlke, pîlsteng, qerneqûçik</i>	hechecike	hechecoq, peresêlke, pîlsteng
heftar	<i>heftiyar, keftar, kemtiyar</i>	heftar xeftar	kemtiyar
hephêpik	<i>dawûdîdunîkil, dîksilêman, hudhud, kûkê dumdum, pepûka fisek, pepûka kilik, pepûka Silêman, teyrikê dunikil</i>	dîksilêman hophopik, dudu	pepûsulêmanke
hesp	<i>esp, hasp</i>	estor /e yaxte	esp

<u>Kurmançî</u>	<u>Gotinêñ hevmane</u>	<u>Kirmancî / Dimilkî</u>	<u>Soranî</u>
hespê behrê	-----	estorê deryayî	espê behri
hespê nîl	espê avî, hespa Memê Alan, hespê berî, hespê avê, hespî avî, mahîna avînijdebaran, mehîna avî	estorê nîlî	hespê avî
heştpê	ahtapot, axtapot, merê (rewirê) heştling (heştpenc)	ahtapot	seretan
hewil dan	cehd kirin, zef xwestin	cad kerdene	koşış kirin
heywan	teba, lawir	heywan	giyanleber, heywan
hêstir	dundul, estir, êstir, hestêr, hestîr, qantîr, qatîr	qantir	êstir
hêştir	deve, devîh, hêcin	deve /a lok, arwana eleyle	huştır, wiştır
hêştirmel	heçtirmel, serperîzk	eleyle	wiştirmir
hirç	hurç	heş /e	wirç
hirçê cemserê	hirçê şimalî, hirçê xûzkê, hirçî sehol-bend	heşê /a cemedî	wirçê sipî
hîndar	dersdar, fêrdar, mamoto, pedagog	mûsnedar malim	mamoto
hîndarî	berhevî, hewer, hînker, rahêن	musdarîye	meşk, rahêن
hîner	ders, wane	derse	wane
hîngeh	dibistan, fêrgeh, mekteb, xwendegeh	musnexane mekteb	dibistan
hulî	baz, burgut, dal, daraşwirxal, eylo, helo, qertel, teîr	helî qertal	helo
jôjî	jivjî, jîjîk, jîjo, jojî, jûjû, sîxur	dûje jûje	jûjik
kar	gidîk, karik, kehr	bizek /e	kar
kengerû	kangaro, kangrû, kengûrû	kanguru /ye	kunxur
ker	caş, cehş, godrêj, guhdrêj, gureş, merkeb	her /e çarpê /ye	ker
kerghuh	keroşk, kewoşk, kêrîşk, kêroşk, kêr-wişk, kêvroşk, kewrîşk, kewrûşk, kêwrûşk, kîroşk, kîvroşk	harguş /e	kerwêşk
kerkedan	gaê yeksture, kerqedan	gergedan	kerkeden
kevjal	kevjing, kevjinîk, kêfşing, kêvjale, req	çarpencike	kirjal
kevok	kevotar, kevotk, kevuk, koter, tivirk, tivîrg	gogeçîne borane, kurkurik	kotir
kew	qarîtk, kebk	zerenc /e heke, koçmek, kewe	kew

<u>Kurmançî</u>	<u>Gotinêñ hevmane</u>	<u>Kirmancî / Dimilkî</u>	<u>Soranî</u>
kêzik	bihok, buhuk, buxik, gîgiwêrk, kêzkesk, kêzûk, mérû, mixmixk, sic, zêndî	lulik	qaloçe
kormışk	cibrok, curc, curt, koremişk, kosnîg, kremişk, mişkê kor, stevlok, xiltê kor, xîlt	hermuşk	cûrc
kulî	hespê gîhê, kulisink, kulleh, kulo, kûlî, melex, sûsirk	kulî	kilo, kule
kund	bûm, kind, kundelo, pûm, şût, tot	kund	kundebebo, pepo
kurbeşik	çaleke, kurbeş, kuribeşk, kurbeşîk, kurbeşk, kurebeşk, parsûk, qurbeşe, qurbeşk	kurbeşik / e	kurebeşe
kurik	cehişk, cehşik, kurî, kurîn, sîpe, sîpik	canşik / e,	caşik
kurm	kirm, maşot, temtîr, tertûl, turtûr	kurî, kurri	
kutkutik	darkirok, darkol, darkunkere, darkutîk, darkûke, kankûrk, kutkutok, terewilê darqul	kerm	kirim
kûçik	kelp, kûtî, sa, se, seg	darkutik	darkunkere
kûsî	kêsile, kîsel, kîsele, kîso, kâsel, kûsele, kûselok, kwêsi, kwîsi, şkêvlato	darnequr	
lama	mîgir	kutik / e	seg
legleg	hacîleqleq, leqleq	kelp / e	
malûlk	kurm, lûlik, malik, malîlk, marik, tîzmar	kese / a	kîsel, reqe
mamoste	dersdar, fêrdar, hîndar, pedagog	kesik / e	
mar	mer	lama / ye	lama
marginse	bokelemûn, bûkelemûn, durû, kemkema, kerpêe, pîra mîlikdas, pîrka melekdas, têrtêre, xemegurî	leglege	hacîleqleq
marmasî	cûmasî, mermesî, mesîyê dirêj	lûlik	kirim
masî	mesî	mûsnedar	mamoste
masîgir	leylekê masya, şîrîşaho, quling	malim	mar
masîhût	balîna, hûf, hût, neheng, nehing	mar	
masîlok	fok, golkê avê, gulka avî, pişîka avî, sekê behrê	bukelemûn / e	marmilok
masîpan	masîkartûxk, tilpank	marmase	marmasî
		mase	masî
		masîgurete	masîgire
		hut / e	neheng
		fok	segaw, cile
		masêpan	tilpank

<u>Kurmançî</u>	<u>Gotinêñ hevmane</u>	<u>Kirmancî / Dimilkî</u>	<u>Soranî</u>
masîşûr	<i>masyê şûr, serşûrmâsî</i>	maseşimşêr	şûrmasî
meymân	<i>sehdan, şemo, maymun, meymînk, mêmûn</i>	meymun /e	meymûn
mêş	<i>hûrmêş, vizik</i>	mêse	mêş
mêşa hingiv	<i>heng, mêşa hingivî, mêsa hingvînî, mêşa hingwîn, moza hingiv</i>	mêsa hingimênî	meşengiwîn
mirîşk	<i>mir, mirwîşk, tûtik</i>	kerge	mamir, mirîşk
mişk	<i>mîşk</i>	merre	mişk
mî	<i>mêşin, mih</i>	mîye	mer
moz	<i>korox, pêlesor, pîzag, pîzalok, pîzang, sêmsor, stang, şanezerk, zirgêtik, zirgêtik</i>	<i>meşna</i>	zengesûre
mozega	<i>kelmêş, kermêş, korox, mêşa dewêr, mêşa keran, mêşik, mozeyê keran, pîzang</i>	mozega	mozeşine
nêrî	<i>gîsk, teke</i>	kel	nêrî
ordeg	<i>miravî, sone, sûna, werdek, xarxarîk</i>	kelce	miravî, sone
panter	<i>piling, pilinga çîn</i>	ordege	panter
pelîkan	<i>dêmkefçik, keravî, xotan</i>	werdeğî	pelîkan
pepûk	<i>kûkû, pepok</i>	panter /e	pepû
pepûle	<i>aşfatik, balatîf, belbelîtanik, belbelî-tank, beletîfk, belîtang, bilbilîtanik, firfirok, minminîk, nimnimî, peletîvk, pelpelîsk, pepîle, perperok, perwane, pirpirk, pirpirok, pirpîrek, pîrik, pletînk</i>	pelîkane	perwane
peyv	<i>bêje, çekû, gotin, kelîme, şor, wuşa</i>	pepûk	
pezkovî	<i>bizina yawanî, fîlegêj</i>	kekû	
piling	<i>babir, peling</i>	perperike	
pilingê pinpinî	<i>jaguar, jagvar</i>	<i>pisperike, pelpelike, pinpinîke, minminike, cincinike, çînçinike, sîsperike</i>	
pising	<i>dihlik, kêtik, kitik, pisik, pisink, pisîk</i>		
pisîk	<i>dihlik, kêtik, kitik, pisik, pising, pisink</i>		
pîngwîn	<i>pêguen, pêngwîn, pêngwîn, pîngiwîn</i>		
pîrik	<i>bilo, calcaloke, cacalok, dapîrojk, kevnî, pênpênuşk, pêpênuşik, pilindir, pindepîr, pîravok, tevinpîrk,</i>		

<u>Kurmançî</u>	<u>Gotinêñ hevmane</u>	<u>Kirmancî / Dimilkî</u>	<u>Soranî</u>
pîsemasî	tevnepîr	-----	-----
pol	keşti portexalî, mêtûz, pişemasî, xendûs	-----	-----
qalqalok	klase, sinif	sinife	pol
qaqlîbaz	balîfê maran, balîfê mîr, êskargo, hêlkeyî (.....), pelisank, qepûşk, (.....)	şeytanok guvelik, korbilîyes	qalqalok
qaz	kakılı bazan, terewila mesîxwur, sînik, tîtilkinaçe	qaqlîbaz	masîxwur
qijik	bet	qaze	qaz
qirik	kerejûk, qelabaçke, qelebask, qelebaşk, qeşqel, zaq	qijike qela, qirawile, qer-pelase qilancik /e	-----
quling	çûçeres, kel, qaj, qankereş, qaqîj, qir, xurab	quling /e sîquling /e marula	rîsole
qumqumok	qurîng, sîquling	quling	qumqumok
qumrî	bîkmar, bûkacûya, bûkemar, bûkmar, dîlmar, fatfatik, fatfatok, fatik, gimgimok, gumgumok, hulîskemar, kelpezî, kîlbik, marecok, marmarok, marmaroşk, marmîlke, mengîsk, qumqume, qumqumuk	qumrî	qumrî
rade	fatfatik, fatmuk, kevot, koter, kotir	dereca	pile
rahêñ	derece, gradûs, miqam, niqir, pêling, pîle	berhevî, hewer, hîndarî, hînker	rahêñ
rovî	reñî, rûvî	-----	-----
sarpêhatî	denîş, ceribandin, ceribok, serborî, serhatî, taqi, teccribe	lû /ye	rîwî
segavî	darbir, kûçikê avê, saavî, segî avê, segî avî, semasî, xindî	tecrûbe	îmkan, tiwanî
semasî	hûtê berê, kûçikmesî, kûtiyê avî	kutikmase	cile, segaw
semorik	çekeloz, pilûr, sencab, simolek, sior, sivore, siwûrî	kutiko awî	semasî
sîsolek	keçelok, kergê, kerxur, kurt, kurtekelaşe, sîmex, sîqalk, sîqalqa	simore simolek	simbore
sorewîlk	gurî, simsyar, sîmerx, sîmswark, sin-siyarik, sîsalik, sîsarik, sîsark flamîngo, sonevîrk	kesexur /e flamîngo	sisark filemîngo

<u>Kurmançî</u>	<u>Gotinêñ hevmane</u>	<u>Kirmancî / Dimilkî</u>	<u>Soranî</u>
şêr	xezenfer	şêr /e	şêr
şêwe	azîn, metod, rêbaz, rêzik, şêwaz	metod	şêwe
şivir	ask, mambiz, maral, gakûvî, pazkovî	-----	kel, şûr
tajî	tazî, tejî	tajî /ye	tajî
tawîs	tawis, tawus, tawûs	tawus /e	tawîs
teba	heywan, lawir	heywan	giyanleber, heywan
tîmsah	cile, gimgimokê avê, krokodîl, sûs-mar, timsax	tîmsah /e	tîmsah
tukan	-----	tukan	tukan
tûtî	bêbêmeto, bîbîmeto, dewdew, pagan, totî	tûtî / ye papaxan /e	tûtî
tûtîevîn	dewdew	tûtîyê terraqe tûtîyê xoşebere	çuçika vîyane
wane	ders, hîner	derse	ders
weşek	gorewîlk, gornebaş, kîtka asê, kîtka kûvî, pisgê kûvî, pîşîka kûvî, werşek, weşak	weşek	gorewilk
xalxalok	kêzika biharê, kêzmaxatûn, sosik, sosin	xalofir xalxalok, bawkalik, koşkar, lûlikê oxirî	xalxalok
xezal	ahû, bizina kûvî, hevorî, hevûrî, şûl	xezal /e ask /e	mamiz, asik
xwendegah	dibistan	musnexane mekteb	dibistan
zebra	kerê kîvî, kerê ravrav, kerê şehnik, kerê tîxdar	zebra	kerî wehşî
zerafe	canhêştir, canêdeve, devîşk, jîraf, zîraf, zurafa, zûraf	zurafa	zerafe
zerîle	beîtik, kenarî, qenarî, zerbav, zerwêla	kanarya	kenarî